

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی

عنوان:

بررسی شیوع و شدت آلودگی انگلی در
ماهیان قرمز پرورشی (*Carassius auratus*)
در استان گیلان

مجری:

جواد دقیق روحی

شماره ثبت

۵۷۳۴۵

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی

عنوان طرح/ پروژه: بررسی شیوع و شدت آلودگی انگلی در ماهیان قرمز پرورشی (*Carassius auratus*) در استان گیلان

کد مصوب: ۹۷۱۱۹۹-۹۷۰۲۳-۹۷-۰۳۵-۱۲-۷۳-۱۲۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: جواد دقیق روحی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: جواد دقیق روحی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): سید فخرالدین میرهاشمی نسب، محدث قاسمی، منیره فئید، ابوالفضل

سپهداری، محمدرضا مهرابی، صادق امیدوار، بابک رضانی عاقله، فرشاد ماهی صفت، جعفر صیاد دخت محلی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): جمیله بازوکی

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان گیلان

تاریخ شروع: ۱۳۹۷/۳/۱

مدت اجرا: ۱ سال

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: بررسی شیوع و شدت آلودگی انگلی در ماهیان قرمز

پرورشی (*Carassius auratus*) در استان گیلان

کد مصوب: ۹۷۱۱۹۹-۹۷۰۲۳-۰۳۵-۱۲-۷۳-۱۲۴

شماره ثبت (فروست): ۵۷۳۴۵ تاریخ: ۱۳۹۹/۲/۷

با مسئولیت اجرایی جناب آقای جواد دقیق‌روحي دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته بهداشت آبزیان می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان

در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده آبی‌پروری آبهای داخلی

مشغول بوده است.

صفحه	عنوان	فهرست مندرجات
۱	چکیده	۱
۲	۱- مقدمه	۲
۳	۱-۱- ماهی قرمز (طلائی)	۳
۴	۱-۱-۱- خصوصیات ماهی شناسی	۴
۴	۱-۱-۲- اهمیت بررسی بیماریها در ماهیان آکواریومی	۴
۶	۲- پیشینه تحقیق	۶
۹	۲- موارد و روش کار	۹
۹	۲-۱- محدوده جغرافیائی و زمان بندی تحقیق	۹
۹	۲-۲- اهداف پروژه	۹
۱۰	۲-۳- فرضیات (سوالات) تحقیق	۱۰
۱۰	۲-۴- جمع آوری نمونه های ماهی	۱۰
۱۱	۲-۵- جمع آوری و تثبیت انگل ها	۱۱
۱۳	۳- نتایج	۱۳
۱۳	۳-۱- انگل های مشاهده شده در ماهیان قرمز پرورشی استان گیلان	۱۳
۱۳	۳-۱-۱- مژه داران	۱۳
۱۵	۳-۱-۲- شاخه کرم های پهن	۱۵
۱۸	۳-۱-۳- شاخه بندپایان	۱۸
۱۹	۳-۲- مقایسه تفاوت آلودگی های انگلی در فصول مختلف	۱۹
۲۱	۵. بحث	۲۱
۲۴	پیشنهادها	۲۴
۲۶	منابع	۲۶
۲۸	چکیده انگلیسی	۲۸

چکیده

در سال های اخیر مواردی از تلفات در برخی از کارگاه های پرورش ماهی قرمز (گلدفیش) استان گیلان گزارش شده است. لذا بررسی آلودگی های انگلی بعنوان یکی از علل احتمالی بروز تلفات در این ماهیان در دستور کار قرار گرفت. در مجموع تعداد ۱۰ کارگاه در شهرهای مختلف استان برای همکاری داوطلب شدند. نمونه برداری از این مزارع از خرداد ۹۵ تا خرداد ۹۸ انجام و در مجموع ۱۷۹ عدد ماهی قرمز نمونه برداری و بررسی شدند. از این ماهیان ۱۲ گونه انگل مختلف شناسائی شد. از گروه مژه داران چهار گونه *Trichodina* sp.، *Ichthyophthirius multifiliis*، *Chilodonella* sp. و *Apiosoma* sp.؛ از دیژن ها یک گونه *Diplostomum spathaceum*؛ از سخت پوستان انگل *Lernaea cyprinacea* و از مونوژن ها پنج گونه داکتیلوژیروس *D. anchoratus*، *D. vastator*، *D. intermedius*، *D. formosus*، *D. baueri* و یک گونه ژیروداکتیلوس *G. kobayashi* شناسائی گردید. تنوع آلودگی به مونوژن ها در ماهی قرمز در مقایسه با سایر گونه های پرورشی بسیار جالب توجه بود. شیوع و شدت آلودگی به مونوژن ها در اغلب کارگاههایی که تلفات داشتند بطور معنی داری بیشتر از کارگاه های فاقد تلفات بود ($p < 0/05$). همچنین شدت آلودگی به مونوژن *G. kobayashi*، تریکودینا و نیز تراکم جلبک های اوگنونوفیسه در دستگاه گوارش ماهیان مزارع واجد تلفات بیشتر بود. ثبت رکورد ۳۷۹ عدد انگل *G. kobayashi* از یک ماهی در مزارع واجد تلفات نشان می دهد که احتمالاً یکی از دلایل تاثیر گذار در بروز تلفات در ماهیان این مزارع شیوع انگل مذکور می باشد.

کلمات کلیدی: ماهی قرمز، گیلان، انگل، *Carassius auratus*